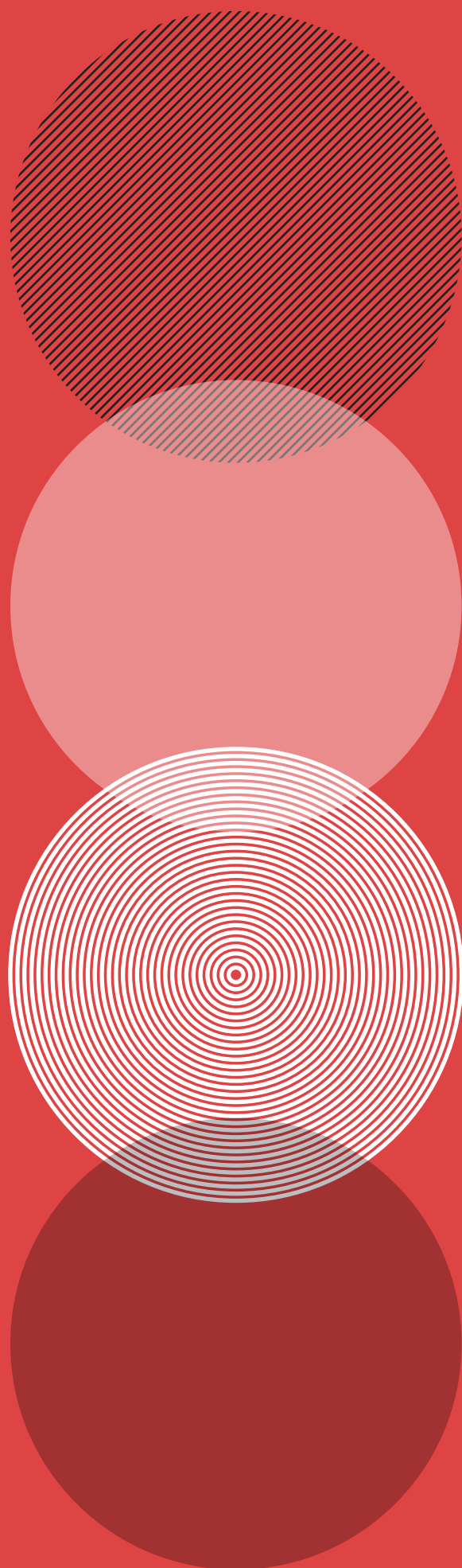

**Llum,
a l'escola
Font de la
Pólvora**

Índex

Introducció	3
Resum general	4
La proposta artística	5
Calendari setmana del 10 al 14 de maig	6
Propostes artístiques vinculades a la llum	7
Instal·lació: Cançons Visuals	7
Espectacle: “¡Ay! ¡Ya!”	8
Taller: Expressió corporal	9
Taller: Lightpainting	10
Taller: Ombres xineses	12
Taller: Tints naturals	13
Activitat: Planetari Viatger	14
Sortida Cultural	15

Introducció

Escoles Tàndem és un projecte que impulsa la Fundació Catalunya La Pedrera.

A la ciutat de Girona es duu a terme des del curs 2019-2020 als tres centres educatius d'Infantil i Primària del sector est (Escola Font de la pólvora, Escola Vila-roja i Escola Sagrada Família), de la mà dels professionals de **Temporada Alta** i la **Fundació La Ciutat Invisible**, que compten amb el suport de la **Fundació Futur Girona Est**.

El projecte Escoles Tàndem a l'escola Font de la pólvora té com a objectiu singularitzar el centre educatiu en el marc d'un **procés d'innovació educativa a través de les arts escèniques**. En aquest context, s'ha anat implementant de forma progressiva **metodologies de treball per projectes** amb l'acompanyament i suport dels professionals del projecte Tàndem. Enguany, en el tercer trimestre de l'actual curs 2020-21, es fa un pas més enllà i s'aposta per una **experiència d'immersió artística que vehiculi el treball per projectes del centre**.

Resum general

LLUM és una experiència d'aprenentatge a través de les arts de dues setmanes a l'escola Font de la Pólvora de Girona, en el marc del projecte Escoles Tàndem.

La primera setmana, **del 11 al 14 de maig**, l'escola aturarà les classes convencionals per tenir una **experiència d'immersió i recerca artística**. Els alumnes es convertiran en espectadors actius, d'instal·lacions, tallers, espectacles, sortides i activitats **a càrrec de professionals externs**. Les diferents propostes artístiques i educatives, es complementen amb el treball a l'aula dels i les mestres del centre, i tenen com a objectiu inspirar i animar la recerca de l'alumnat en el posterior treball per projectes.

Durant la setmana següent, **del 17 al 21 de maig**, els infants de l'escola durant a terme **projectes específics inspirats en les experiències artístiques** dels primers dies posant el focus en l'àmbit lingüístic i l'àmbit de l'aprendre a aprendre. Es tracta d'un pas més en l'aplicació de les estratègies fomentades pel **projecte Tàndem** per impulsar la innovació del centre en l'eix metodològic.

En aquest sentit, destaca la incorporació en el **treball per projectes**, que ja tenia engegat l'escola, una avaluació reguladora dels processos dels alumnes i una primera avaluació de la docència compartida. Les eines de coavaluació, autoavaluació i els moments de reflexió sobre els aprenentatges guanyaran

pes per acompanyar amb més garanties l'assoliment dels objectius dels aprenents.

Es tracta d'una setmana on l'**alumnat dels diferents cursos desenvoluparà una recerca** a partir d'una pregunta sorgida en relació a la primera setmana del projecte. És per això que les propostes artístiques orbiten al voltant dels continguts clau i de les competències que el claustre havia previst per aquest tercer trimestre. Una oportunitat magnífica per prendre consciència de la transversalitat de les arts en contextos educatius i poder avaluar-ne la seva aplicació.

La previsió és que a **infantil** es treballi a partir de **la llum i l'ombra**, a **cicle inicial** facin recerca sobre **la llum i la vida**, mentre a **cicle mitjà** els alumnes es preguntin per la **tecnologia associada a la llum al llarg de la història** i els **cursos de superior** es dediquin a la fotografia. Totes propostes lligades en origen als tallers i experiències artístiques que fomentaran les expressions orals i escrita, la comprensió lectora i les possibilitats artístiques i creatives d'una recerca. Projectes derivats de l'art que volen posar de manifest com aquest pot esdevenir un activador per motivar a aprendre en contextos escolars.

La proposta artística

«Desperta, és un nou dia» comença Cançó d'Albada de Salvador Espriu per anunciar la sortida del sol, primer raig de llum que guia els camins, nostres i de tot ésser viu. A vegades, clars i radiants; altres, de fum i ombres.

Tot depèn de com vesteixi la mirada. La llum pot fer visible l'imperceptible reflectint-se en el blau i el verd del paisatge, pot abocar-se entre esclatxes que alimenten esperança o il·luminar les nits més fosques amb el centelleig dels estels que dicten el camí de tornada a casa. La llum; eterna imatge en la poesia, font d'energia i raig de vida que nodreix animals i plantes; màgia que no mor, que queda i sempre perdura. Perquè «La lumière c'est la vie» deia Sorolla, i mereix ser vista i compartida.

Resum de la proposta

Quatre jornades dedicades a viure artísticament **quatre visions diferents de la llum**: la llum perceptible, la llum natural, la llum creativa i la llum fotogràfica.

La **programació artística i educativa** dels quatre dies que inspiraran el posterior treball per projectes del centre, comptarà amb professionals amb perfils diversos (artistes visuals i escènics, animadors i compositors visuals, dissenyadors i divulgadors científics) que tractaran el tema de la llum des de perspectives i llenguatges diferents.

- **6 creadors:** Xavi Bové, Lidia Zoilo González (Macarena Recuerda Shepard) i Sofia Asencio, Quim Ribalta (El Bombetó), Kerstin von Porat (Animamundi Teatre) i Ana Párraga (Rojo Tierra).
- **2 equipaments culturals:** Museu del Cinema de Girona i Teatre de Salt.
- **1 entitat de l'àmbit científic:** Cel Obert, empresa de divulgació científica.

Els tipus de llum

LA LLUM PERCEPTIBLE

«Allà on la llum no il·lumina, pot ser il·luminada l'ombra.» Roberto Juarroz, poeta argentí

LA LLUM NATURAL

«En la profunditat de les seves arrels, totes les flors mantenen la llum.» Theodore Roethke, poeta nord-americà

LA LLUM CREATIVA

«Tota paraula és llum i tota llum, creixença.» Miquel Martí i Pol, poeta català

LA LLUM FOTOGRÀFICA

«Onse vulga que hi hagi llum, un pot fotografiar.» Alfred Stieglitz, fotògraf nord-americà

Els projectes

Grup 1. EDUCACIÓ INFANTIL	Llum i ombra
Grup 2. CICLE INICIAL	Llum i vida
Grup 3. CICLE MITJÀ	Llum i comunicació
Grup 4. CICLE SUPERIOR	Llum i fotografia

Calendari del 10 al 14 de maig

Horari	Dimarts 11 de maig						
	Infantil	Inicial	Mitjà	Superior			
9:00	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Taller de Lightpainting	Activitat a l'aula			
9:30							
10:00	Sortida Museu del Cinema			Sortida Museu del Cinema			
10:30							
11:00		Taller de Tints Naturals	Visita guiada Instal·lació Cançons Visuals*				
11:30							
12:00	Activitat a l'aula			Activitat a l'aula			
12:30 - 14:30							
15:00	Visita guiada Instal·lació Cançons Visuals*	Taller de Lightpainting	Activitat a l'aula	Taller de Tints Naturals			
15:30							
16:00							

*Muntatge Cançons Visuals de 9h a 10h30

Dimecres 12 de maig			
Infantil	Inicial	Mitjà	Superior
Activitat a l'aula	Visita guiada Instal·lació Cançons Visuals*	Taller d'expressió corporal	Cel Obert
Cel Obert	Taller d'expressió corporal	Taller d'ombres xineses	Visita guiada Instal·lació Cançons Visuals*
Taller d'ombres xineses	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula

Horari	Dijous 13 de maig			
	Infantil	Inicial	Mitjà	Superior
9:00				
9:30	ESPECTACLE ¡AY! ¡YA! TEATRE DE SALT			
10:00				
10:30				
11:00				
11:30				
12:00				
12:30 - 14:30				
15:00	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula
15:30				
16:00				

Divendres 14 de maig			
Infantil	Inicial	Mitjà	Superior
Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Taller de Lightpainting
	Sortida Museu del Cinema	Sortida Museu del Cinema	
Taller de Lightpainting			
Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula	Activitat a l'aula
MOSTRA FINAL AMB LES FAMÍLIES			

Propostes artístiques vinculades a la llum

INSTAL·LACIÓ: CANÇONS VISUALS

Artista convidat: Xavi Bové

«Per a ell la llum, aquesta llum, es va convertir en soroll»

José Saramago, a Assaig sobre la ceguesa

Cançons Visuals és una instal·lació que uneix música i imatge, l'efecte sinestèsic acústic-visual, personalitzat per a cada participant i representat en directe. Una experiència on els participants se senten directors d'orquestra de pinzells virtuals. El visitant escull una cançó i una paleta de colors i en fa la seva representació pictòrica. La interactivitat de la peça és causada per l'anàlisi del so a temps real i del moviment del cos humà mentre la música es reproduïx. Després de la interpretació, es pot endur la seva obra impresa.

Xavi Bové dirigeix projectes audiovisuals on l'art i la tecnologia es donen la mà, i on la imatge manté una estreta vinculació amb la música. De formació tècnica com a Enginyer de Telecomunicacions en So i Imatge, ben aviat va donar el salt a l'expressió artística, amb un Postgrau i un Màster en matèries audiovisuals. És especialista en les aplicacions de vídeo mapping. Ha dirigit i treballat en diferents projectes d'aquesta tècnica a nivell internacional i ha participat en diversos festivals de llum i mapping a tot el món.

Dels seus últims treballs destaquen "Time Rhythm" en un pont de 60 metres a Singapur sobre el caos i l'ordre, i el projecte de mapping en temps real amb música clàssica, "Moviments Granados", en directe a la façana de La Pedrera de Gaudí a Barcelona.

ESPECTACLE ¡AY! ¡YA!

Artista convidat: Macarena Recuerda Shepard

«La música és l'aritmètica dels sons, com l'òptica és la geometria de la llum.»

Claude Debussy, compositor francès

@TRISTAN PÉREZ MARTÍN

¡AY! ¡YA!, una producció de l'Antic Teatre, Festival Grec de BCN, Festival BAD de Bilbao, entre d'altres; és una il·lusió que ens porta a percebre la realitat de diferents formes suggerides per la imaginació o provocades per l'engany del sentit de la vista. Un efecte que posa de manifest que els nostres ulls no són càmeres de vídeo que graven tot el que passa, sinó que el nostre cervell interpreta i reelabora la informació que ens donen els nostres sentits. Enllaç al [teaser](#).

Macarena Recuerda Shepherd, pseudònim de Lidia Zoilo González, és, des de fa 10 anys, una artista visual i escènica que ha creat nombroses i diverses peces, algunes de les quals en col·laboració amb entitats com el Teatre Lliure, l'Antic Teatre, el Festival NEO, Bilbao Arte i el Festival Grec, entre molts d'altres. Des del 2008, és fundadora i integrant del Colectivo Estraperlo, plataforma de nous creadors difícilment etiquetables.

TALLER D'EXPRESSIONI CORPORAL!

Artista convidat: Macarena Recuerda Shepard

«Res no pot enfosquir la llum que brilla des de dins.»

Maya Angelou

Taller per a cicle inicial i mitjà

A través de la màscara corporal construirem cossos ficcionats. Éssers amb mesures massa grans o extremadament petites. Cossos que multipliquen les seves extremitats, les eliminen o inclús se les inventen. El vestuari és un element important per a la construcció de la màscara. Treballarem amb materials tèxtils que ens ajudin a inventar noves formes d'utilitzar el nostre cos. Pensarem sobre què és un cos i alimentarem les possibilitats de generar-ne d'altres que no imaginàvem.

La sessió començarà amb un debat, alguns dissenys, diversos jocs dinàmics i, finalment, la creació. Durant la sessió, inventarem un lloc nou per al cos i noves formes de pensar-lo.

TALLER DE LIGHTPAINTING

Artista convidat: Quim Ribalta, cia. El Bombeto

«L'arquitectura és l'ordenació de la llum; l'escultura és el joc de la llum.»

Antoni Gaudí

Taller per a cycle infantil: Traça'm

Separant el grup classe en dos grups. Enfoc lúdic d'utilització de la tècnica amb la que farem línies i formes de colors a l'aire i ens resseguirem amb llum fent fotografies on apareixeran els nens i nenes barrejats amb aquestes llums.

Taller per a cycle inicial: Invocacions, conjurs i sortilegis

Després d'una breu introducció al funcionament d'una càmera digital plantejarem la tècnica del lightpainting com a mitjà per fer efectes especials. Els nens i nenes inventaran fórmules màgiques i les il·lustraran essent els mags que les invoquen.

Quim Ribalta és animador professional de stop-motion i formador d'animadors, format com a il·lustrador a l'Escola Massana i posteriorment com animador. Durant cinc anys, va ser professor i cap d'estudis de l'Escola 9-Zeros de Barcelona. El projecte El Bombeto va néixer l'any 2013 amb la idea d'apropar la cultura de l'animació als nens i nenes a través de tallers de d'animació, d'animació amb cinema, lightpainting i stop-motion, principalment.

TALLER DE LIGHTPAINTING

Artista convidat: Quim Ribalta, cia. El Bombeto

Taller per a cicle mitjà: Il·luminem la poesia

Un cop mostrades les possibilitats de la tècnica amb uns exemples pràctics a la mateixa aula, proposarem un text poètic a l'alumnat per què, en grups, en facin la interpretació visual amb lightpainting. El taller es clou amb una lectura de la poesia per part dels nens que serveix com a banda sonora de la peça final.

Taller per a cicle superior: Autoretrat digital

En aquest cas plantejem una adaptació del nostre taller per a instituts "Autoretrat digital amb lightpainting" en què explicarem en profunditat el funcionament d'una càmera reflex digital i aplicant la tècnica recrearem a l'aula autoretrats fets amb lightpainting de fotògrafs professionals.

TALLER D'OMBRES XINESES

Artista convidat: Kerstin von Porat, cia. Animamundi Teatre

«Tota la varietat, tot l'encant, tota la bellesa de la vida està feta de llum i ombres.»

Lev Tolstoj, escriptor rus

Taller per a cicles infantil i mitjà

Hi ha moltes maneres d'explicar contes i històries. Una d'elles consisteix en utilitzar les ombres, una expressió artística molt antiga que permetia als pobles d'Orient recrear les històries mítiques dels seus déus i herois. Una sala a les fosques, una pantalla al davant, un focus situat entre la pantalla i el focus...siluetes en blanc i negre i en color, objectes, textures, plantes, aigua, mans, cossos, veus, música, esclats de color... És difícil no deixar-se arrossegar per la màgia de les ombres!

Animamundi Teatre és una companyia de titelles especialitzada en la tècnica de les ombres xineses. Kerstin von Porat, autora i creadora dels espectacles, titulada pel Departament de Titelles de l'Institut del Teatre de Barcelona, va iniciar la seva activitat professional el 1988.

TALLER DE TINTS NATURALS

Artista convidat: Ana Párraga, cia. Rojo Tierra

«En la naturaleza, la llum crea el color. En la pintura, el color crea la llum.»

Hans Hofmann, pintor alemany

Taller per a cicles inicial i superior

Taller d'elaboració de tints naturals per a la pintura i decoració: La llum i el color. De la naturalesa al teixit. Realitzarem un taller experimental per conèixer les plantes i restes alimentàries (pell de ceba, alvocat o magrana) que es poden utilitzar per tenyir teixits naturals.

Ana Párraga és llicenciada en Belles Arts per la Facultat de Belles Arts Santa Isabel d'Hungria (Sevilla). Es dedica al disseny, patronatge i industrialització de peces de cotilleria, llenceria i bany. Al llarg de la seva carrera, ha treballat com a freelance en l'elaboració de diferents col·leccions per a marques com Cortefiel, Oysho, Women's Secret, Punto Blanco, Ivette, entre altres. Actualment, és tècnica de patronatge i industrialització a l'empresa Lacelier. Des de fa cinc anys, es dedica a l'experimentació de tints naturals sobre teixits orgànics i a la tècnica eco-print desenvolupant projectes que tenen a veure tant amb el propi creixement d'aquesta professió, com amb el creixement i dinamització del territori. També, participa en diverses associacions d'artesans i en projectes europeus.

ACTIVITAT: PLANETARI VIATGER

Dinamitzadors: Cel Obert, planetari i ciència mòbil

«El sol, el sol brillant, que porta, no només llum, sinó una vida nova, esperança i frescor per a l'home, esclata a la ciutat plena de glòria clara i radiant.»

Charles Dickens

Taller per a cicles infantil i superior

A través de l'activitat al planetari els nens i nenes podran entendre la Terra com un planeta que forma part del Sistema Solar, aprendre els noms i les característiques dels diferents planetes del Sistema Solar, conèixer les característiques de la Lluna, comprendre les diferents relacions entre el Sol, la Terra i la Lluna i d'altres elements astronòmics i aprendre les principals constel·lacions del cel nocturn i el seu origen i llegendes.

Cel Obert és una entitat que apropa l'astronomia i altres ciències als infants, d'una manera divertida, original i didàctica, a través d'una infraestructura única: un planetari mòbil. Els infants, aprenen i experimenten amb els tallers de diferents temàtiques i en diferents idiomes.

SORTIDA CULTURAL

Activitats al Museu del Cinema de Girona

«Estic sempre perseguint la llum. La llum converteix en màgic l'ordinari.»

Trent Parker, fotògraf australià

El servei educatiu del Museu del Cinema disposa d'un ampli programa d'activitats dirigides als escolars de totes les edats. Les propostes tenen com a objectiu potenciar la vessant didàctica de la visita escolar al museu, treballar la vinculació entre el museu i l'escola, i impulsar l'ús del museu com a recurs educatiu.

Activitat per a cycle infantil: El conte s'anima: de les ombres al cinema.

L'activitat consta de tres parts diferenciades. Una primera part, on es descobrirà el màgic i misteriós món de l'espectacle de les ombres a partir de la narració del conte de La Ventafocs. A la segona part, es farà una visita a l'exposició permanent del museu on els nens i nenes descobriran diverses formes de representar històries amb moviment. L'última part, el taller, els alumnes realitzaran una de les joguina òptiques més famoses, el taumatrop.

SORTIDA CULTURAL

Activitats al Museu del Cinema de Girona

Activitat per a cicle inicial: El cinema abans del cinema

Us proposem una visita guiada a l'exposició permanent. Gaudirem d'una sessió única: un viatge ple de sensibilitat i art amb espectacles d'ombres, de llanterna màgica, mirar el món per un forat, captar la realitat amb la fotografia, veure dibuixos animats amb les joguines òptiques, fotografies en moviment i projecció d'imatges reals i fantàstiques sobre una pantalla.

Activitat per a cicle mitjà i superior: Llanterna màgica: de la imatge a l'espectacle.

Aquesta proposta introduirà els nens i nenes al fascinant món dels espectacles audiovisuals que van contribuir a l'aparició del cinema, tot centrar-nos especialment en el meravellós espectacle de la llanterna màgica. Durant la visita guiada a l'exposició permanent del museu els estudiants descobriran els aparells i enginys que van propiciar la invenció del cinema. En el taller, els nens i nenes es convertiran en "llanternistes" i elaboraran i representaran una història amb llanterna màgica.

---

escoles
TÀNDEM

Fundació
Catalunya
La Pedrera

---

temporada
alta →

Fundació
La Ciutat
Invisible

Col·labora:

